
OBSAH

Předmluva (MUDr. Stanislav Hejda, DrSc.)	15
Historie konzervárenství	19
Základní látkové složky ovoce a zeleniny	21
Voda	21
Sacharidy	21
Bílkoviny	22
Tuky	23
Pektinové látky	24
Organické kyseliny	25
Třísloviny	25
Rostlinná barviva	26
Aromatické látky	27
Vitamíny	27
Enzymy	32
Minerální látky	33
Plyny	34
Činitelé zhoršující jakost ovoce a zeleniny	35
Mikrobiologické změny	35
Biochemické změny	37
Nemikrobiální změny	40
Konzervační způsoby používané v domácnosti	41
Preventivní omezování vstupu infekce	41
Přímá inaktivace mikrobů sterilací	42
Konzervace chemickou úpravou prostředí	43
Konzervace okyselením, solením a alkoholizací	46
Konzervace biologickou úpravou prostředí	47
Konzervace odnímáním vlhkosti	49
Konzervace snižováním teploty	51
Obaly pro domácí konzervování	53
Plechové obaly	53
Skleněné obaly	54
Základní operace při zavařování ovoce a zeleniny	59
Ovoce	65
Kompoty	65
Džemy	67
Marmelády	69
Ovocné klevely (rozvářky)	71
Ovocné rosoly	72
Povidla	75
Ovocné protlaky	76
Ovocné sýry	77

Ovocné pasty	78
Ovocné mošty	79
Ovocné sirupy	84
Proslazené ovoce	85
Sušené ovoce a zelenina	86
Angrešt	91
Angreštový kompot	91
Angreštový džem	92
Angreštový džem s černým rybízem	92
Angreštový džem se slívami	92
Angreštová marmeláda	93
Angreštová marmeláda s malinami	93
Angreštová marmeláda s rynglemi	94
Angreštový rosol	94
Angreštový rosol s rybízem	95
Angreštová klevela	95
Angreštový protlak	95
Angreštová povidla	96
Angreštový mošt	96
Bez černý (bezinky)	97
Bezinkový kompot	97
Bezinkový džem	98
Bezinková marmeláda	98
Bezinková marmeláda se švestkami	99
Bezinková klevela	99
Bezinkový mošt	100
Bezinkový sirup	100
Sušené bezinky	101
Šumivá limonáda z květů černého bezu	101
Borůvky	101
Borůvkový kompot	102
Borůvky ve vlastní šťávě	102
Borůvkový džem	102
Borůvková marmeláda	103
Borůvková marmeláda s jablečným protlakem	103
Borůvkový rosol s jablky	104
Borůvková klevela	105
Borůvková povidla	105
Borůvkový mošt	105
Borůvkový sirup I	106
Borůvkový sirup II	106
Pařená borůvková šťáva	107
Kvašená borůvková šťáva	107
Sušené borůvky	108
Broskve	108
Broskvový kompot	108
Míchaný broskvový kompot	109
Broskve ve vlastní šťávě	110
Broskve ve víně	110
Broskvový džem	111
Broskvová marmeláda	111
Broskvová klevela	112
Broskvová povidla	112
Proslazené broskve	113

Brusinky	113
Bрусinkový kompot I (bez sterilace)	113
Bрусinkový kompot II (sterilovaný)	114
Bрусinkový kompot s hruškami nebo jablky	114
Bрусinkový džem	114
Bрусinkový džem s jablky nebo kdoulemi	115
Bрусinkový džem s hruškami nebo švestkami	115
Citróny	116
Proslazená citrónová kůra	116
Citrónová kůra v cukru	117
Dřínky	117
Dřínkový kompot	117
Hrozny vinné	118
Kompot z vinných hroznů	118
Hybridový kompot	118
Rosol z vinných hroznů	119
Hroznový mošt	119
Hroznový sirup	120
Hrušky	121
Hruškový kompot	121
Hrušky ve vlastní šťávě (polotovar)	122
Hruškový džem	122
Hrušková povidla	123
Hrušková pasta	123
Hruškový mošt	124
Proslazené hrušky	124
Sušené hrušky	124
Jablka	125
Jablkový kompot	125
Jablkový kompot s ostružinami	126
Jablkový kompot se švestkami	126
Jablkový kompot s borůvkami	127
Jablkový kompot s vinnými hrozny	127
Jablkové řezy ve vlastní šťávě (polotovar)	128
Jablkový džem	128
Jablková marmeláda	129
Jablková marmeláda s hruškami	129
Jablková marmeláda s hruškami a švestkami	130
Jablkový rosol	130
Rosol z jablečných slupek	131
Jablkový rosol s bezinkami	131
Jablkový rosol s ostružinami	132
Jablková klevela	132
Jablková povidla	133
Jablková pasta	133
Jablkové „máslo“	133
Jablečný mošt	134
Jablkový sirup	135
Proslazená jablka	135
Sušená jablka	135
Jahody	136
Jahodový kompot I	136
Jahodový kompot II	137
Jahodový kompot III (sterilovaný mimo obal)	137

Jahodový džem	137
Jahodový džem s rybízovým nebo angreštovým protlakem	138
Jahodová marmeláda	139
Jahodová marmeláda s rybízovým nebo angreštovým protlakem	139
Jahodový rosol s rybízem	140
Jahodová klevela	140
Jahodový mošt	141
Jahodový sirup	141
Pařená jahodová šťáva	142
Jeřabiny	143
Jeřabinový kompot I	143
Jeřabinový kompot II	144
Jeřabinový kompot s jablky	144
Jeřabinový kompot s hruškami	145
Jeřabinový rosol s jablky	145
Jeřabinová marmeláda s jablky	145
Jeřabinová klevela	146
Jeřabinový protlak	146
Kdoule	147
Kdoulový kompot	147
Kdoulový džem I	147
Kdoulový džem II	148
Kdoulová marmeláda I	148
Kdoulová marmeláda II	149
Kdoulová marmeláda s jablky	149
Kdoulový rosol	150
Kdoulový sýr	150
Kdoulový protlak s pomeranči	151
Maliny	151
Malinový kompot	152
Malinový džem	152
Malinový džem s rybízovým protlakem	153
Malinový džem s rynglemi	153
Malinová marmeláda	154
Malinová marmeláda s rybízovým protlakem	154
Malinový rosol	155
Malinový rosol s rybízem	155
Malinová klevela	156
Malinový mošt	156
Malinový sirup	157
Pařená malinová šťáva	157
Kvašená malinová šťáva	158
Meruňky	159
Meruňkový kompot	159
Meruňkový džem I	160
Meruňkový džem II (s použitím Petosy)	160
Meruňkový džem III (s proslazenými meruňkami)	161
Meruňkový džem s rybízovým protlakem	161
Meruňková marmeláda	162
Meruňky ve vlastní šťávě (polotovar)	162
Meruňková klevela	162
Meruňková pasta	163
Proslazené meruňky	163
Sušené meruňky	164

Mirabelky	164
Mirabelkový kompot	164
Mirabelkový džem	165
Mirabelková marmeláda	165
Mirabelková klevela	165
Povidla z mirabelek	165
Mirabelková pasta	166
Sušené mirabelky	166
Moruše	166
Morušový kompot	166
Morušový rosol s jablky	167
Ostružiny	168
Ostružinový kompot	168
Ostružinový džem	168
Ostružinový džem s jablky	169
Ostružinová marmeláda	169
Ostružinová klevela	170
Ostružinový rosol	170
Ostružinový rosol s bezinkami	171
Ostružinový mošt	171
Ostružinový sirup	172
Pařená ostružinová šťáva	172
Kvašená ostružinová šťáva	173
Pomeranče	174
Proslazená pomerančová kůra	174
Pomerančový džem	174
Rybíz	175
Rybízový kompot I	175
Rybízový kompot II	176
Rybízový džem	176
Rybízový džem s třešněmi	176
Rybízová marmeláda	177
Rybízový rosol	177
Rybízová klevela	178
Rybízový mošt	178
Rybízový sirup	179
Pařená rybízová šťáva	179
Kvašená rybízová šťáva	180
Ryngle (renklódy)	180
Rynglový kompot I	181
Rynglový kompot II	181
Rynglový džem I	181
Rynglový džem II	182
Rynglová marmeláda	182
Rynglová klevela	183
Rynglová povidla	183
Rynglová pasta	184
Slívy	184
Slívová marmeláda	184
Slívová klevela	184
Slívová povidla	184
Slívová pasta	184
Šípky	185
Šípkový kompot	185

Šípková marmeláda	185
Sušené šípky	186
Švestky	186
Švestkový kompot	186
Švestky v cherry brandy	188
Švestky v octě	188
Švestky ve vlastní šťávě	188
Švestkový džem I	189
Švestkový džem II	189
Švestková klevela	190
Švestková povidla	190
Švestková pasta	191
Švestkový mošt	191
Švestkový sirup	192
Proslazené švestky	193
Sušené švestky	193
Třešně	194
Třešňový kompot	194
Třešně ve vlastní šťávě	195
Třešňový džem	195
Třešňový džem s angreštovým protlakem	195
Třešňová marmeláda	196
Třešňová marmeláda s rybízem nebo angreštem	197
Třešňová klevela	197
Třešňová povidla	197
Třešňová pasta	198
Třešňový mošt	198
Proslazené třešně	199
Sušené třešně	199
Višně	200
Višňový kompot	200
Višně ve vlastní šťávě (polotovar)	200
Višně v brandy	201
Višňový džem	201
Višňový džem s třešněmi	202
Višňová marmeláda	202
Višňová klevela	203
Višňová povidla	203
Višňová pasta	204
Višňový mošt	204
Sušené višně	205
Višňový sirup	205
Vlašské ořechy	206
Kompot z vlašských ořechů I	206
Kompot z vlašských ořechů II (s proslazením ořechů)	206
Různé	207
Pektinový přípravek vlastní výroby	207
Pampeliškový med	208
Ovoce v rumu	208
Zelenina a houby	209
Brokolice	209
Brokolice v sladkokyselém nálevu	209
Celer	210
Celer v sladkokyselém nálevu	210

Sušený celer (bulvy)	211
Sušená celerová nať	211
Celerová nať v soli	211
Cibule	212
Sterilované cibulky	212
Sterilovaný cibulový salát	212
Sušená cibule	213
Černý kořen	213
Černý kořen v sladkokyselém nálevu	213
Červená řepa	214
Sterilovaná červená řepa	214
Červená řepa v octovém nálevu	215
Česnek	215
Česnek v soli	215
Dýně	216
Sterilovaný dýňový kompot	216
Dýňový kompot (bez sterilace)	217
Proslazená dýně	217
Fazolky	218
Sterilované fazolky v sladkokyselém nálevu (pro přípravu salátu)	218
Sterilované fazolky v sladkokyselém nálevu (pro tepelnou úpravu)	219
Fazolky v soli	219
Sušené fazolky	219
Feferónky	220
Sterilované feferónky	220
Sušené feferónky	220
Hrášek	221
Hrášek v sladkokyselém nálevu	221
Hrášek v soli	221
Sušený hrášek	221
Chřest	222
Chřest v sladkokyselém nálevu	222
Kapusta	223
Sušená kapusta	223
Kedlubny	223
Kedlubny v sladkokyselém nálevu	223
Sterilovaný kedlubnový salát	224
Sterilované kedlubny pro přípravu zelí	224
Kedlubny mléčně kvašené	225
Sušené kedlubny	225
Kopr	225
Sterilovaný kopr v mírně kyselém nálevu	226
Kopr v octovém nálevu	226
Kopr v soli	226
Sušený kopr	226
Křen	227
Křen v sladkokyselém nálevu	227
Kukuřice	227
Sterilované mladé kukuřice	227
Sterilovaná kukuřičná zrna s hráškem	228
Květák	229
Květák sterilovaný v sladkokyselém nálevu	229
Květák v octovém roztoku	229
Květák v soli	230

Mrkev	230
Mrkev sterilovaná v sladkokyselém nálevu	230
Mrkev mléčně kvašená	231
Sušená mrkev	231
Okurky	231
Okurky sterilované v sladkokyselém nálevu	232
Sterilované okurkové řezy	233
Okurkové řezy v octovém roztoku	233
Okurky konzervované chemicky	234
Sterilované kvašené okurky	234
Rychlokvašené okurky	235
Okurkový salát s cibulí	236
Papriky	236
Papriky sterilované v sladkokyselém nálevu	236
Sterilovaný paprikový salát s cibulí	237
Papriky sterilované v octovém roztoku	238
Papriky sterilované v rajčatové šťávě (polotovar)	238
Sterilované pečené papriky	239
Sterilované papriky plněné červeným zelím	239
Kvašené papriky	239
Sterilované kvašené papriky	240
Sušené papriky	240
Patisony	241
Sterilované patisony	241
Petržel	241
Petrželka v soli	242
Sušená petrželka	242
Rajčata	242
Sterilovaná červená rajčata	242
Sterilovaná rajčata ve vlastní šťávě	243
Rajčata v octovém nálevu	243
Rajčatový protlak	244
Rajčatová šťáva	244
Rajčatový kečup	244
Rajčatový kečup s cibulí a jablky	245
Hustá omáčka z červených rajčat	245
Rajčatový džem	246
Rajčatová marmeláda	246
Rajčatové chutney	246
Ostré rajčatové chutney	247
Kompot ze zelených rajčat	247
Kompot ze zelených rajčat (bez sterilace)	248
Proslazená zelená rajčata	248
Chutney ze zelených rajčat	249
Reveň	249
Reveňový kompot	249
Reveňová marmeláda	250
Reveňová marmeláda se zázvorem	250
Sterilovaná reveňová náplň	250
Růžičková kapusta	251
Růžičková kapusta v sladkokyselém nálevu	251
Ředkvičky	252
Ředkvičky v sladkokyselém nálevu	252

Zelí	253
Mléčně kvašené zelí	253
Sterilované kvašené zelí	254
Marinované zelí	254
Sterilované marinované zelí	255
Sterilovaný salát z marinovaného zelí	255
Nakládané červené zelí	256
Sterilované bílé nebo červené zelí	256
Míchané zeleninové saláty	257
Sterilovaná míchaná zelenina	257
Čalamáda	258
Zimní salát	258
Míchaný zeleninový salát I	259
Míchaný zeleninový salát II	259
Zeleninový salát s houbami I	260
Zeleninový salát s houbami II	261
Pestrá zeleninová směs v sladkokyselém nálevu	261
Ostrý zeleninový salát	262
Sterilovaná zelenina k přípravě salátů	263
Zeleninová směs v soli	264
Houby	264
Houby sterilované v sladkokyselém nálevu	264
Houby sterilované v kyselém nálevu	265
Houby v soli	265
Sušené houby	266
Index některých technologických postupů	267
Tabulka 1. Základní látkové složky ovoce	268
Tabulka 2. Základní látkové složky zeleniny	269
Tabulka 3. Obsah vitamínů v některém ovoci a zelenině	270
Tabulka 4. Složení minerálních látek ovoce a zeleniny	271
Tabulka 5. Obsah pektinových látek v čerstvém ovoci	273